

Update CO2-REDUCTIEPLAN N5 2021

Organisatie: KZ Aanneming & Groenvoorziening

Contactpersoon: Marjolein Helder

Adviseur: Nienke Bakker

Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 7-2-2022

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1	.....	1
1	 INLEIDING	4
1.1	LEESWIJZER	5
2	 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	6
2.1	STATEMENT ORGANISATIEGROOTTE	6
2.2	PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	6
3	 EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	7
3.1	VERANTWOORDELIJKE	7
3.2	REFERENTIEJAAR EN RAPPORTAGE	7
3.3	AFBAKENING	7
3.4.	DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIES	7
3.5	KWANTIFICERINGSMETHODEN.....	9
3.6	CO ₂ -EMISSIEFACTOREN	9
3.7	ONZEKERHEDEN	10
3.8	UITSLUITINGEN	10
3.9	VERIFICATIE	10
3.10	RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1	11
4	 ENERGIEBEOORDELING	12
4.1	IDENTIFICATIE GROOTSTE VERBRUIKERS	12
4.2	TRENDS IN ENERGIEVERBRUIK EN VOORTGANG CO ₂ -REDUCTIE	13
4.3	VOORGAANDE ENERGIEBEOORDELINGEN	13
4.4	VERBETERPOTENTIEEL.....	14
5	 STRATEGISCH PLAN SCOPE 3	15
5.1.	SIGNIFICANTE SCOPE 3 EMISSIES	15
5.2.	KWALITATIEVE SCOPE 3 ANALYSE	15
5.3.	KWANTITATIEVE SCOPE 3 ANALYSE.....	15
5.4.	KETENANALYSE(S)	15
5.5.	REDUCTIESTRATEGIE SCOPE 3	15
5.6.	INVENTARISATIE REDUCTIESTRATEGIEËN	16
5.7.	KETENPARTNERS	16
6	 DOELSTELLINGEN	17
6.1	AMBITIEBEPALING	17
6.2	HOOFDDOELSTELLING	18

7	 VOORTGANG	20
7.1	SCOPE 1 EN 2	20
7.2	SCOPE 3	21
7.3	KETENDOELSTELLING	21
7.4	INKOOPBELEID GROOTSTE PROJECTEN	22

1 | Inleiding

KZ Aanneming & Groenvoorziening levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂Prestatieladder. Voor KZ Aanneming & Groenvoorziening zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten en waterschappen. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt onder andere de emissie-inventaris, ook wel de CO₂-footprint genoemd, van KZ Aanneming & Groenvoorziening besproken. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen, de Green House Gasses (GHG emissies).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2018 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*"

In hoofdstuk 4 van dit document wordt de energiebeoordeling beschreven. De energiebeoordeling is een diepgaande analyse van de grootste energiestromen binnen de organisatie. Door middel van dit verkregen inzicht kunnen er gerichte maatregelen worden genomen om het verbruik van deze energiestromen te reduceren. Daarnaast worden er aanbevelingen opgenomen voor het komende jaar om de versnelling van de CO₂-reductie te bevorderen.

In hoofdstuk 5 worden vervolgens de doelstellingen beschreven. Naast de doelstellingen voor scope 1 en 2, wordt er voorafgaand een vergelijking met sectorgenoten uitgevoerd. Dit houdt in dat er is bekeken welke doelstellingen en maatregelen andere gecertificeerde overheden hebben om te kunnen bepalen of de doelstelling van de organisatie voldoende ambitieus is. In het laatste hoofdstuk wordt de voortgang van de organisatie in het behalen van haar doelstellingen behandeld. Dit zal in zijn geheel worden gedaan, alsmede per subdoelstelling. Dit reductieplan is opgesteld in overleg met en met goedkeuring van het management.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter onderbouwing van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

HOOFDSTUK IN DOCUMENT		EIS IN CO ₂ -PRESTATIELADDER
Hoofdstuk 2	Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3	Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4	Energiebeoordeling	2.A.3
Hoofdstuk 5	Strategisch plan scope 3	5.A.2 en 5.A.3
Hoofdstuk 6	Doelstellingen	3.B.1
Hoofdstuk 7	Voortgang	1.B.1, 2.B.1, 3.B.2 en 4.B.2

Tabel 1: Leeswijzer

2 | Beschrijving van de organisatie

2.1 Statement organisatiegrootte

De totale CO₂-uitstoot van KZ Aanneming & Groenvoorziening in het jaar 2021 bedraagt 472,92 ton CO₂. Hiervan komt 455,71 ton voor rekening van projecten en 17,10 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. KZ Aanneming & Groenvoorziening valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie klein bedrijf.

	DIENSTEN¹²	WERKEN/ LEVERINGEN
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

Tabel 2: Indeling groottecategorieën volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1.

2.2 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Met deze definitie in het achterhoofd voerde KZ Aanneming & Groenvoorziening in 2021 meerdere projecten met gunningvoordeel uit;

- Maaien gemeente Hollands Kroon, gemeente Hollands Kroon, 2013-heden
- Plantwerk Groen gemeente Zaanstad, gemeente Zaanstad, half 2021

3 | Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

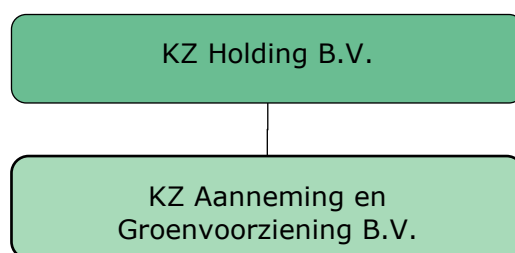
Voor het beheren van de CO₂-Prestatieladder is Marjolein Helder de interne verantwoordelijke. Zij draagt verantwoordelijkheid voor het uitzetten van taken, toewijzen van verantwoordelijkheden en het rapporteren aan het management. Voor het opstellen van alle bijbehorende documentatie voor het behouden van niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder wordt de organisatie ondersteund door het adviesbureau De Duurzame Adviseurs.

3.2 Referentiejaar en rapportage

Dit rapport betreft 2021. Het jaar 2018 dient daarbij als referentiejaar voor de CO₂reductiedoelstellingen en het monitoren van de CO₂-uitstoot.

3.3 Afbakening

In onderstaand organogram wordt een beeld gegeven van de organisatie van KZ Aanneming en Groenvoorziening.

In dit organogram is te zien dat KZ Aanneming en Groenvoorziening onderdeel uitmaakt van het concern KZ Holding B.V.. Deze holding is slechts een financieel rechtspersoon. De organizational boundary is ten opzichte van vorig jaar niet gewijzigd.

2.4. Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende Green House Gas emissies (afgekort GHG-emissies) toegelicht. Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas. Hieruit ontstaat een zogenaamde 'inventaris aan broeikasgassen' van de organisatie die kan worden gekwantificeerd en gemanaged. Oftewel de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de eigen activiteiten. In de volgende paragraaf wordt de CO₂footprint van 2021-1 en 2021 weergegeven.

3.3.1 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van KZ Aanneming & Groenvoorziening bedroeg in het eerste halfjaar van 2021: 169,93 ton CO₂. Hiervan werd 161,3 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1), 6,43 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2) en 2,3 ton CO₂ door Business Travel.

SCOPE 1	OMVANG	EENHEID	EMISSIEFACTOR	TON CO2
Gasverbruik	0	m3	1884	0
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	34.430	liter	3262	112,31
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - LPG	-	liter	1798	-
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - benzine	822	liter	2784	2,29
Brandstofverbruik AdBlue	900	Liter	260	0,23
Aspen	481	liter	2784	1,34
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	11759	liter	3262	38,36
Brandstofverbruik wagenpark- benzine	2415	liter	2784	6,7 2
TOTAAL SCOPE 1				161,3

SCOPE 2	OMVANG	EENHEID	EMISSIEFACTOR	TON CO2
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	11558,00	kWh	556	6,43
TOTAAL SCOPE 2				6,4

BUSINESS TRAVEL	OMVANG	EENHEID	EMISSIEFACTOR	TON CO2
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	11558	km	195	2,3
TOTAAL TRAVEL				2,3

- In januari 2022 is gebleken dat de zakelijke km ook woon-werkverkeer km bevatten. Dit is in de totale footprint over 2021 gecorrigeerd.

TOTALE CO2 -FOOTPRINT (SCOPE 1 & 2 en BT)				169,93
--	--	--	--	---------------

Tabel 4: CO₂-uitstoot 2021-1 (in tonnen CO₂)

De directe- en indirecte GHG-emissies van KZ Aanneming & Groenvoorziening bedroeg in 2021 473,76 ton CO₂. Hiervan werd 455,7 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1), 17,9 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2) en 0,1 ton CO₂ door Business Travel.

SCOPE 1	OMVANG	EENHEID	EMISSIEFACTOR	TON CO2
Gasverbruik	-	m3	1884	-

Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	108185	liter	3262	352,90
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - LPG	-	liter	1725	-
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - benzine	1814	liter	2784	5,05
Aspen	1006	liter	2784	2,8
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	24676	liter	3262	80,49
Brandstofverbruik wagenpark- benzine	5197	liter	2784	14,7
TOTAAL SCOPE 1				455,7

SCOPE 2	OMVANG	EENHEID	EMISSIEFACTOR	TON CO2
Elektriciteitsverbruik – groene stroom	1109,72	kWh	0	0
Elektriciteitsverbruik – grijze stroom	32.265,28	kWh	556	17,94
TOTAAL SCOPE 2				17,94

BUSINESS TRAVEL	OMVANG	EENHEID	EMISSIEFACTOR	TON CO2
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	550	km	195	0,1
TOTAAL TRAVEL				0,1

TOTALE CO2-FOOTPRINT (SCOPE 1 & 2 en BT)				473,76
---	--	--	--	---------------

Tabel 3: CO₂-uitstoot 2021 (in tonnen CO₂)

3.3.2 Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij KZ Aanneming & Groenvoorziening.

3.3.3 GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij KZ Aanneming & Groenvoorziening.

3.3.4 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG-Protocol.

3.3.5 Invloedrijke personen

Binnen de organisatie zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂-footprint.

3.3.6 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor 2021-1 en 2021. In het plan van aanpak van de organisatie, waarin alle reductiemaatregelen zijn opgenomen, wordt beschreven welke maatregelen er in de komende jaren worden uitgevoerd. Deze zullen er samen voor zorgen dat de organisatie 4% CO₂ in scope 1 en 100% CO₂ in scope 2 zal reduceren in 2023 ten opzichte van 2018.

3.3.7 Significante veranderingen

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven geldt 2018 als referentiejaar. De voortgang van de reductie in CO₂-uitstoot zal beschreven worden in hoofdstuk 6 van dit document.

3.4 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een Excelmodel waarbij alle energieverbruiken worden omgerekend naar CO₂-emissies. Hierbij worden de emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl gehanteerd. In hoofdstuk 2 van het CO₂Managementplan van de organisatie wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.5 CO₂-Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van KZ Aanneming & Groenvoorziening over 2021 zijn de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.1 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies.

De emissiefactoren van de organisatie zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.1. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2021-1 en 2021 zijn emissiefactoren gebruikt daterend september 2021 en januari 2022. In januari 2022 is er medegedeeld dat er voor een aantal factoren vanaf 2015 een herberekening moet worden uitgevoerd. De herberekening is uitgevoerd.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.6 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

- De elektra gegeven over heel 2021 zijn voor de maand oktober, november en december gebaseerd op een schatting van de gegevens van DGB. De eindafrekening van Vattenfall is nog niet ontvangen. Het energiecontract is op 1-10-2021 overgegaan van DGB naar Vattenfall.

- De hoeveelheid afval is verzameld vanuit verschillende facturen. In het bestand was niet altijd duidelijk of het om KG, m³ of tonnen ging. Om dit te bepalen is er een vergelijking gedaan in prijs en gewicht bij andere afvalverwerkers. De uitkomst hiervan lijkt realistisch, maar dit kan niet met 100% zekerheid worden vastgesteld. Het komende jaar zal er met afvalverwerkers worden gepraat om te kijken hoe zij kunnen helpen beter inzicht te krijgen in de hoeveelheid afval.
- De verbruiken van de machines die worden ingezet bij de projecten met gunningvoordeel zijn niet bekend. De draaiuren zijn wel bekend, waardoor het verbruik per uur is geschat.

3.7 Uitsluitingen

In Handboek 3.1 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van de organisatie, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

Voor het project met gunningsvoordeel is gekozen om geen scope 3 onderdelen mee te nemen, aangezien dit een minimale uitstoot is ten opzichte van het totaal. De lasgassen, AdBlue en propaan worden minimaal gebruikt, waardoor worden deze emissiestromen uitgesloten.

3.8 Verificatie

De organisatie heeft ervoor gekozen om de emissie-inventaris niet apart te laten verifiëren door een extern bureau. De emissie-inventaris zal tijdens de externe audit middels een steekproef geverifieerd worden.

3.9 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. In tabel 3 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1 §9.3.1	§ 7.3 GHG-REPORT CONTENT	BESCHRIJVING	HOOFDSTUK RAPPORT
A	A	Reporting organization	2
B	B	Person responsible	3.1
C	C	Reporting period	3.2
D, E	D	Organizational boundaries	3.3
F	E	Direct GHG emissions	3.4
G	F	Combustion of biomass	3.4
H	G	GHG removals	3.4
I	H	Exclusion of sources or sinks	3.4
J	I	Indirect GHG emissions	3.4
K	J	Base year	3.2
L	K	Changes or recalculations	3.4
M, T	L	Methodologies	3.5
N	M	Changes to methodologies	3.6
O	N	Emission or removal factors used	3.6
P, Q	O	Uncertainties	3.7
R	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.10
S	Q	Verification	3.9

Tabel 5: Kruistabel ISO 14064-1

4 | Energiebeoordeling

Het doel van deze energiebeoordeling is de huidige en de historische energieverbruiken van de voorliggende jaren van KZ Aanneming & Groenvoorziening in kaart te brengen. Middels de energiebeoordeling wordt inzicht verkregen in de grootste energieverbruikers binnen de organisatie. De CO₂-Prestatieladder vereist dat er inzicht wordt verkregen in de 80% grootste verbruikers. Hierdoor kunnen de belangrijkste processen, gebouwen en/of activiteiten die bijdragen aan CO₂-uitstoot effectief aangepakt worden. De uitgebreide analyse is uitgevoerd in Excel en is op te vragen bij de externe adviseur. Deze energiebeoordeling is uitgevoerd over 2021.

4.1 Identificatie grootste verbruikers

De 80% grootste emissiestromen in 2021 van KZ Aanneming en Groenvoorziening zijn:

- Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (diesel) 74%
- Brandstofverbruik wagenpark (diesel) 17%

De uitkomst van de grootverbruikers komt overeen met afgelopen jaren.

JAREN	2018	2019	2020	2021
DIESEL BEDRIJFSMIDDELEN	64%	62%	68%	74%
DIESEL WAGENPARK	29%	28%	21%	17%
	93%	90%	89%	91%

Aangezien meer dan 80% grootste emissiestromen van KZ Aanneming en Groenvoorziening brandstofverbruik is, en meer specifiek diesilverbruik, is er begin 2020 een beoordeling over het wagenpark uitgevoerd. De energiebeoordeling had als doel in kaart te brengen hoe duurzaam het huidige wagenpark van KZ Aanneming en Groenvoorziening is. Hierdoor kan er een betere afweging gemaakt worden bij het vervangen van het wagenpark. De uitkomst van deze beoordeling is terug te lezen onder "voorgaande energiebeoordelingen".

Analyse 2021

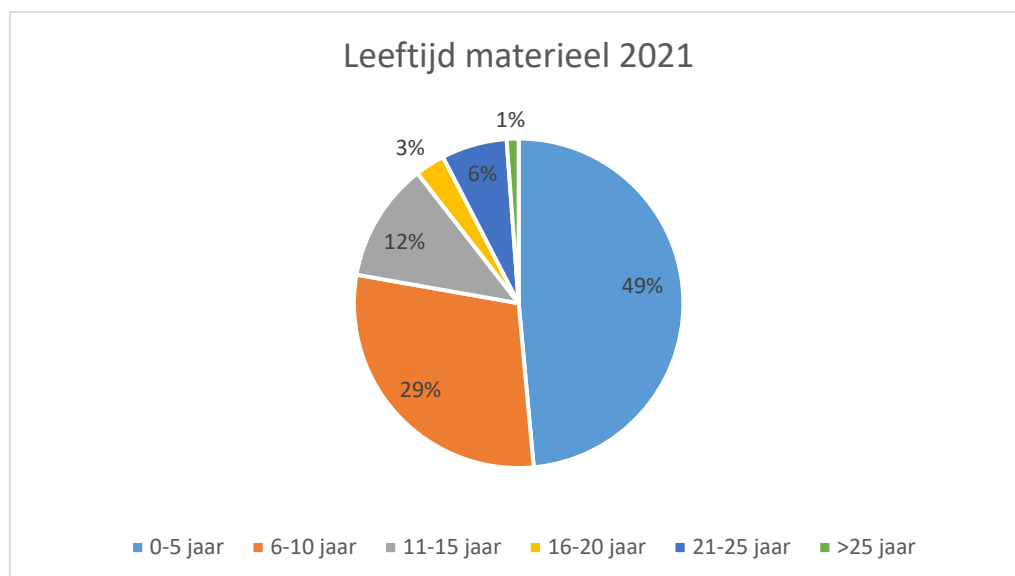
Begin 2022 is er samen met de interne CO2-verantwoordelijke gekeken of er wijzigingen hebben plaatsgevonden in het wagenpark en het machinepark. Begin 2022 is het machinepark geïnventariseerd.

Onderstaande draaitabel geeft een overzicht van de leeftijd van het materieel dat in bezit is van KZ Aanneming & Groenvoorziening. Het materieel dat geanalyseerd is bestaat met name uit:

- Tractoren
- Klepelmaaiers
- Kettingzagen
- Heggenscharen
- Bosmaaiers
- Bladblazers

In totaal zijn 171 verschillende machines en apparaten geanalyseerd. Uit de analyse is gebleken dat meer dan de helft (49%) maximaal 5 jaar oud is. Het machinepark zal in de toekomst verder worden uitbereid met nieuwe machines en apparaten, als oud apparaat wordt vervangen.

Bij het vervangen van handgereedschap, zal er altijd als eerst gekeken worden voor elektrisch handgereedschap in plaats van handgereedschap op brandstof. Daarnaast zal er in de toekomst gekeken worden naar hybride technologie bij machines.

In 2020 zijn er wel twee nieuwe auto's aangeschaft: twee elektrische varianten. In 2021 zijn er twee oudere bedrijfsbussen ingeruild voor 2 nieuwe bussen. In de toekomst zal er verder gekeken worden naar het aanschaffen van elektrische auto's.

4.2 Trends in energieverbruik en voortgang CO₂-reductie

Zoals eerder beschreven zit het energieverbruik van KZ Aanneming & Groenvoorziening met name in het dieserverbruik door machines, gevolgd door het wagenpark. In de bovenstaande tabel is te zien dat de verdeling in het energieverbruik tussen de verschillende stromen licht veranderd: het totale dieserverbruik over 2021 is 91%.

Het dieserverbruik door machines is in 2021 toegenomen t.o.v. 2020. Dit is logisch te verklaren door de verhoogde omzet die is behaald, waarmee meer werkzaamheden zijn binnengehaald. De relatieve CO₂-uitstoot gerelateerd aan omzet is lager in 2021 ten opzichte van 2020.

De relatieve CO₂-uitstoot gerelateerd aan FTE is hoger in 2021 ten opzichte van 2020. Bij deze berekening is de afgelopen jaren geen rekening gehouden met ZZP'ers en/of ingehuurd uitzendkrachten. Dit is over 2021 toch een grote groep van ongeveer 10 FTE gemiddeld over het gehele jaar. Nadenken of we in de relatieve berekening gerelateerd aan FTE niet ook de ZZP'ers en Uitzendkrachten mee moeten nemen.

4.3 Voorgaande energiebeoordelingen

De afgelopen jaren zijn energie-audits uitgevoerd over het brandstof- en gasverbruik van KZ Aanneming en Groenvoorziening. Daaruit zijn de volgende conclusies en verbeterpunten naar voren gekomen.

Analyse 2018

In 2018 is er middels verschillende bronnen beoordeeld welke wagens er in de praktijk zuinig rijden. Deze beoordeling had als doel om in de toekomst een betere afweging te maken voor de aanschaf van een nieuwe wagen. Uit de gegevens in gebleken dat een aantal wagens daadwerkelijk meer CO₂ uitstoten dan door de fabrikant wordt aangegeven. De analyse heeft echter alleen gediend om inzicht te krijgen in de verbruiken van het huidige wagenpark. Over de analyse is geen conclusie getrokken.

Analyse 2019

Uit de analyse over het wagenpark in 2019 is gekomen dat het wagenpark van KZ Aanneming en Groenvoorziening uit 14 wagens bestaat. Hiervan zijn er 3 personenauto's en 11 bedrijfsauto's. Van deze wagens is er 1 hybride, rijdt er 1 op benzine en de overige 12 wagens rijden op diesel. Slechts 3 van de wagens hebben een energielabel. Twee van deze labels zijn A, de derde is label F.

Gemiddeld stoot het wagenpark 188 gram CO₂ per kilometer uit. Voor de personenwagens is dit 145 gram CO₂ per kilometer, voor de bedrijfswagens is dit 200 gram. Qua milieuspecificaties zijn er vijf wagens met klasse 6, zes wagens met klasse 5, twee met klasse 4 en een met klasse Z.

Naast het wagenpark heeft KZ Aanneming en Groenvoorziening over het jaar 2019 de machines in kaart gebracht. Waar mogelijk is dit gekoppeld aan het gemiddelde brandstofverbruik van de machines. Uit deze analyse zijn een aantal verbeterpunten naar voren gekomen. Begin 2021 is geanalyseerd wat er met deze verbeterpunten is gedaan. De analyse is hieronder uitgewerkt.

4.4 Verbeterpotentieel

Op basis van de resultaten van energiebeoordelingen van voorgaande jaren en de noodzaak/mogelijkheid tot meer inzicht in verbruik van brandstofverbruik, is gekozen dit jaar het energieverbruik hiervan nader te onderzoeken.

Voor de huidige energiebeoordeling is een onderzoek gedaan naar de verbruiken van het verschillende materieel door een schatting op basis van de gereden kilometers/draai uren van de auto's en de draaiuren van het materieel van KZ Aanneming en Groenvoorziening. Hierbij is gekeken naar het gemiddelde brandstofverbruik van de verschillende machines en bedrijfswagens.

Verbetering in inzicht

Om in de toekomst een beter inzicht in de grootste verbruikers te krijgen, kan het volgende verbeterd worden:

Maatregel 1: betere brandstofregistratie systemen zodat er meer inzicht in de verbruiken van materieel wordt verkregen.

Maatregel 2: stimuleren van medewerkers voor het juist invullen van de kilometerstanden

Reductiepotentieel

De volgende mogelijkheden zijn in 2020 uit de analyse naar voren gekomen om de CO₂-uitstoot verder te reduceren. Begin 2021 is beoordeeld of de maatregel is toegepast en welk verbeterpotentieel aan de maatregel hangt:

Maatregel 1: Eind 2019 zijn er drie medewerkers geweest die de training "Het Nieuwe Rijden" hebben gevolgd. Wij hebben als doelstelling om in 2021 een toolbox beschikbaar te stellen aan alle medewerkers over "Het Nieuwe Rijden". Daarnaast streven we ernaar om eind 2023 minstens 90% van de chauffeurs de cursus te laten volgen.

Maatregel 2: Om het wagenpark de verduurzamen kan er een plafond worden ingesteld voor CO₂-uitstoot. Wij willen in de toekomst meer elektrisch gaan rijden, en komend jaar zullen er al een aantal elektrische varianten aan het wagenpark worden toegevoegd.

Maatregel 3: Om onze uitstoot veroorzaakt door brandstof te verlagen, kunnen we experimenteren met alternatieven of additieven voor brandstof. Tot op heden hebben we elektrisch materieel als alternatief toegepast. We streven ernaar om bij het vervangen van materieel, voor een elektrische optie te gaan. Dit is echter afhankelijk van de functionaliteiten en prijs.

5 | Strategisch plan scope 3

KZ Aanneming & Groenvoorziening vindt het belangrijk om inzicht te verkrijgen in haar belangrijkste scope 3 emissies. Om dit inzicht te verkrijgen is er een kwalitatieve en kwantitatieve dominantie analyse uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden hieronder weergegeven. Tevens wordt er een strategie geformuleerd om deze scope 3 emissies te reduceren.

Significante scope 3 emissies

Aan de hand van zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve scope 3 analyse zijn de emissies in de keten van KZ Aanneming & Groenvoorziening in kaart gebracht.

Kwalitatieve scope 3 analyse

Op basis van een indeling in Product-Marktcombinaties en de kwalitatieve benoeming van de grootte van invloed en mogelijkheden die KZ Aanneming en Groenvoorziening op de verschillende Product-Marktcombinaties heeft, is de volgende top 3 naar voren gekomen:

1. Grondwerkzaamheden Overheid	Inhuur materieel
2. Grondwerkzaamheden Overheid	Ingekochte goederen en diensten
3. Maaionderhoud Overheid	Inhuur materieel

De scope 3 analyse is uitgevoerd op basis van gegevens uit 2020.

5.1. Kwantitatieve scope 3 analyse

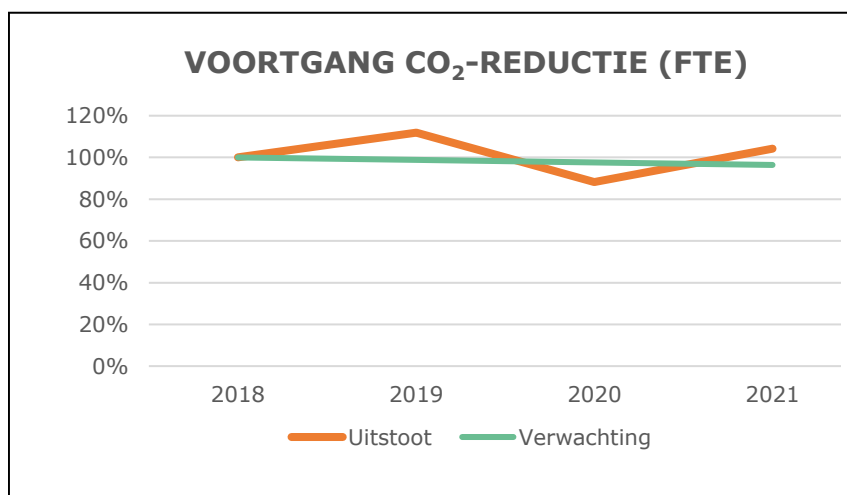
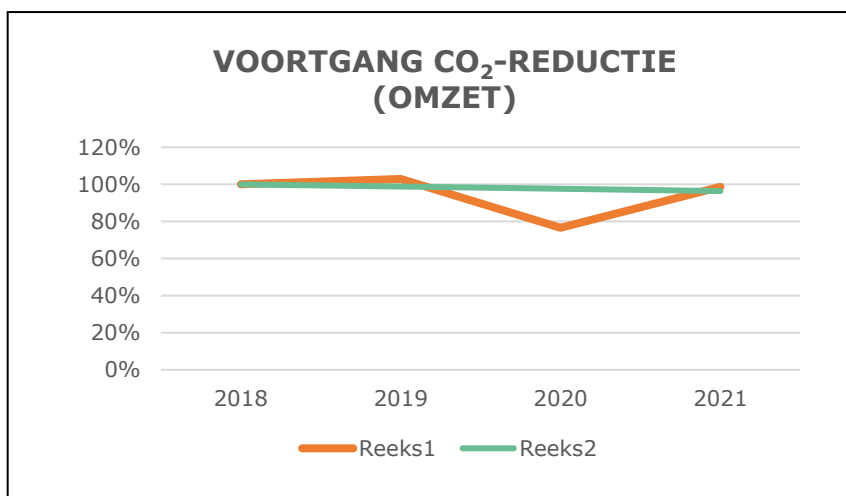
Aan de hand van de 15 GHG-genererende categorieën voor scope 3 is een kwantitatieve analyse opgesteld. Bij deze kwantitatieve analyse is ook per categorie een inventarisatie

gemaakt van welke ketenpartners betrokken zijn en welke reductiemogelijkheden er zijn (zie Excel-bestand Scope 3 Analyses). Zie hieronder de resultaten van de meest significante scope 3 categorieën voor KZ Aanneming & Groenvoorziening:

- 1. Categorie: Aangekochte diensten – Inhuur derden 978 ton CO₂
- 2. Categorie: Aangekochte goederen – Inkopen 762 ton CO₂
- 3. Categorie: Aangekochte goederen en diensten - Overig 59 ton CO₂
- 4. Categorie: Productieafval 7 ton CO₂
- 5. Categorie: Woon-werkverkeer 15 ton CO₂
- 6. Categorie: Downstream transport en distributie 63 ton CO₂
- 7. Categorie: Upstream transport en distributie 59 ton CO₂

5.2. Ketenanalyse(s)

Een ketenanalyse is uitgevoerd over de grootste product-marktcombinatie, namelijk grondwerkzaamheden met als opdrachtgever de overheid. De ketenanalyse is opgesteld aan de hand van het project: Molenvaart Anna Paulowna. Aangezien dit een gemiddeld project is binnen de grootste PMC, blijft de ketenanalyse ook dit jaar actief.

5.3. Reductiestrategie scope 3

Voordat er een strategie geformuleerd wordt, is er aan de hand van de 15 GHG-categorieën een analyse uitgevoerd over de mogelijkheden die KZ Aanneming & Groenvoorziening heeft om de up- en downstream emissies te beïnvloeden, inclusief de betrokken ketenpartners. De resultaten van deze analyse zijn terug te vinden in 5.A.1, Kwantitatieve Analyse. In de volgende paragrafen wordt beschreven voor welke strategie er uiteindelijk is gekozen om de scope 3 emissies te beïnvloeden en te reduceren.

5.4. Inventarisatie reductiestrategieën

Onderstaand is een opsomming gegeven van de relevante mogelijk strategieën in de keten + bijbehorende autonome acties:

Inkoop; alternatieve producten stimuleren en ontwikkelen. Inkopen bij leverancier in de buurt van projecten en kantoorlocaties.

Inhuur derden: zuinigheid/milieulabel als criterium bij inhuur van materieel, in overleg met onderaannemers/concern over mogelijkheden van besparing

Afval: verminderen van afval door direct hergebruik van materiaalstromen in andere projecten, scheiden van afval op kantoor en/of op de werf, rechtstreeks terugbrengen van afvalmaterialen (voornamelijk metalen) naar producent (i.p.v. afvalverwerker).

KZ Aanneming en Groenvoorziening kiest ervoor zich te focussen op het inkoop en inhuurbeleid. Hierbij wordt er gekeken naar mogelijke alternatieve producten en naar mogelijke lokale leveranciers. Daarbij is een kwantitatieve doelstelling geformuleerd die zich richt op het totale inkoop en inhuurbeleid. Deze doelstelling is opgenomen in het volgende hoofdstuk.

5.5. Ketenpartners

In deze paragraaf worden de belangrijkste ketenpartners van KZ Aanneming & Groenvoorziening benoemd die betrokken zullen worden bij het realiseren van de scope 3 doelstelling. Deze ketenpartners zullen benaderd worden om informatie met betrekking tot CO₂reductie in de keten of de organisatie aan te leveren.

KETENPARTNER	TYPE AAN TE LEVEREN GEGEVENS
Boot en Dart kwekerij	Materialen (planten)
Muntjewerf & Co	Materialen (aarde)
Broersma drainage	Materialen (kunststof)
Donar	Materialen (divers)
Greenmax	Materialen (divers)
Leegwater B.V.	Materialen (hout)

Wildkamp	Materialen (divers)
Boomrooierij H. Bosch	Inhuur personeel
Oranjevliet B.V. en Pawel dienstverlening	Inhuur personeel
Boels verhuur	Inhuur materieel

Tabel 7: Ketenpartners KZ Aanneming & Groenvoorziening, 2020

6 | Doelstellingen

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen van de organisatie voor de komende jaren gepresenteerd. In dit hoofdstuk zijn de volgende onderwerpen terug te vinden:

- Ambitiebepaling naar aanleiding van sectorvergelijking
- Ambitiebepaling naar aanleiding van de maatregelenlijst SKAO
- Hoofddoelstelling scope 1 en 2 emissies
- Doelstelling scope 1 emissies
- Doelstelling scope 2 emissies
- Doelstelling business travel
- Doelstelling alternatieve brandstoffen
- Doelstelling reduceren energieverbruik

Halfjaarlijks wordt door de organisatie gemonitord of er voldoende voortgang plaatsvindt in de beoogde CO₂-reductie.

6.1 Ambitiebepaling

6.1.1 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren. KZ Aanneming en Groenvoorziening schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als middenmoter vergeleken met sectorgenoten, omdat sommige concurrenten iets op hun voorlopen en andere juist nog maar niveau 3 hebben. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling gelijkliggen aan die van sectorgenoten. Volgens de maatregelenlijst van SKAO behaald KZ Aanneming en Groenvoorziening een overall gemiddelde score van B-Vooruitstrevend. Enkele voorbeelden van sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat hebben de volgende doelstellingen:

Sectorgenoot 1 | Stoop Groenvoorziening N5

Zij hebben zich als doel gesteld om 6% CO₂ op scope 1 en 10% CO₂ op scope 2 te reduceren in 2020 ten opzichte van 2010.

Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:

- Bij vervanging duurzame wagens aanschaffen (minimaal energielabel C, TIER IV en/of Euro 6 motor).

- Inkoop Total Excellium diesel voor het gehele wagenpark
- Installatie zonnepanelen
- Energie besparen door energiezuinige maatregelen in het pand.
- Levering van groene stroom sinds 2012

Sectorgenoot 2 | van Bodegom N5

Zij hebben zich als doel gesteld om 4% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren in de komende 4 jaar binnen scope 1 en 2.

Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:

- Verduurzamen machinepark
- Vervangen oud materieel
- Gedragsverandering bij dieselverbruik op projecten
- Groene stroom inkopen

6.1.2 Maatregelenlijst SKAO

De maatregelenlijst van de SKAO is ingevuld conform de situatie in 2021, aangezien deze niet met terugwerkende kracht kan worden ingevuld voor voorliggende jaren. De maatregelen die hierin worden genoemd zijn voornamelijk generiek, maar geven een goed beeld van de maatregelen en doelstellingen die KZ Aanneming & Groenvoorziening wil behalen.

De algemene conclusie naar aanleiding van deze maatregelenlijst is dat de meeste maatregelen binnen de categorie B en C vallen. Beide categorieën geven aan dat de organisatie ambitieus is. Echter zijn er nog voldoende maatregelen te nemen om het fossiele brandstofverbruik te verminderen. Zoals het inzetten van volledig elektrische auto's, gebruik van hybride/elektrisch materieel, het monitoren en terugkoppelen van rijgedrag en plaatsen van zonnepanelen om het elektriciteitsverbruik te verduurzamen.

6.1.3 Conclusie ambitiebepaling

KZ Aanneming & Groenvoorziening heeft naar aanleiding van bovenstaande vergelijkingen en de maatregelenlijst geconcludeerd dat de reductiedoelstelling gepresenteerd in de volgende paragraaf voldoende ambitieus is. In vergelijking met sectorgenoten heeft KZ Aanneming & Groenvoorziening een ambitieuze doelstelling vastgesteld. De sectorgenoten Stoop Groenvoorziening en van Bodegom hebben geen hogere doelstelling dan KZ Aanneming en Groenvoorziening. De organisatie schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als voorloper middenmoter vergeleken met sectorgenoten.

6.2 Hoofddoelstelling

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

SCOPE 1 EN 2 DOELSTELLING KZ AANNEMING & GROENVOORZIENING

KZ Aanneming & Groenvoorziening wil in 2023 ten opzichte van 2018 6% minder CO₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2023 als volgt:

Scope 1: 4% reductie in 2023 ten opzichte van 2018

Scope 2: 100% reductie in 2023 ten opzichte van 2018

Business Travel is een klein deel van de footprint, waar weinig tot geen invloed op kan worden uitgeoefend. Om deze reden is er geen reductiepotentieel gekoppeld aan Business Travel.

SCOPE 3 DOELSTELLING KZ AANNEMING & GROENVOORZIENING

KZ Aanneming & Groenvoorziening wil in 2023 ten opzichte van 2018 4% minder CO₂ uitstoten door het inkoopbeleid te verscherpen.

6.2.1 Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de machines en leaseauto's. Dit is ingeschat op ongeveer 3% reductie in de komende jaren.

6.2.2 Scope 1 | Subdoelstelling gasverbruik

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnterpreteerd die op KZ Aanneming en Groenvoorziening van toepassing zijn. Dit is ingeschat op een verlaging van het verbruik van 1% in de komende jaren.

6.2.3 Scope 2 | Subdoelstelling elektraverbruik

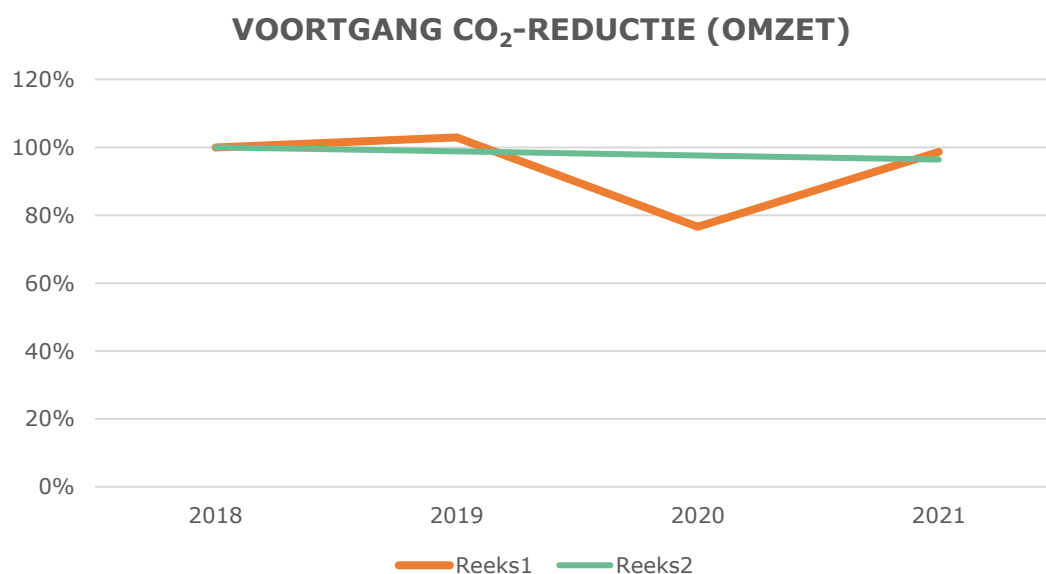
Om het elektraverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnterpreteerd die op KZ Aanneming en Groenvoorziening van toepassing zijn. Dit is ingeschat op een verlaging van de CO₂-uitstoot van 100% in de komende jaren.

7 | Voortgang

7.1 Scope 1 en 2

In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot van KZ Aanneming en Groenvoorziening opgenomen. In de totale uitstoot van 2021 is te zien dat er een stijging heeft plaatsgevonden t.o.v. FTE (104%) en een relatieve daling heeft plaatsgevonden wanneer de uitstoot wordt gerelateerd aan omzet (99%). Bij de uitstoot gerelateerd aan het aantal FTE wordt geen rekening gehouden met continu ingehuurde ZZP'ers en uitzendkrachten. Dit zijn er over 2021 gemiddeld over het gehele jaar 10.

Figuur 1 | Voortgang van de scope 1 en 2 CO₂-uitstoot.

Voortgang reductiemaatregelen

Begin 2021 is samen met directeur Tim Koning besproken welke reductiemaatregelen zijn uitgevoerd en welke reductiemaatregelen er in de toekomst nog kunnen worden uitgevoerd. In 2020 heeft de organisatie een nieuw pand laten bouwen, waar zijn in januari 2021 naartoe zijn verhuisd. Het pand is duurzaam gebouwd:

- Bewegingssensoren door het pand
- Bij het inschakelen van het alarm gaan alle lichten uit
- Het pand wordt gasloos verwarmd
- Zowel de binnen als buitenverlichting bestaan uit ledlampen

Om het brandstof verbruik te verminderen, wordt vanaf 2021 maandelijks de bandenspanning van het materieel gecontroleerd. Daarnaast heeft de organisatie elektrisch handmateriael, dat waar mogelijk wordt ingezet. Ook stalt de organisatie hun materieel bij collega-bedrijven, om zo onnodig transport te voorkomen. Ook zijn er twee nieuwe bedrijfsbussen aangeschaft en twee oude ingeruild.

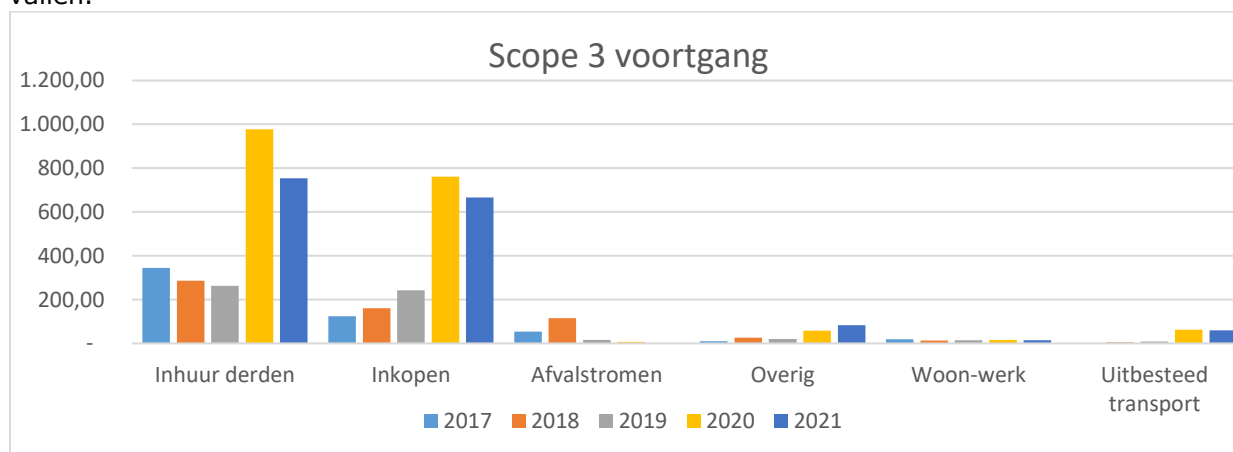

In de toekomst staan de volgende maatregelen gepland om tot verdere CO₂-reductie te komen:

- Het plaatsen van zonnepanelen op het dak, zodat de elektriciteit volledig zelf wordt opgewekt (100% groene stroom)
- In het inkoopbeleid wordt opgenomen bij de aanschaf van computers, laptop etc. rekening te houden met het Energy Star Label
- In de toekomst zullen nog meer chauffeurs de cursus "Het Nieuwe Draaien" gaan volgen, waardoor uiteindelijk eind 2023 alle chauffeurs de cursus gevolgd moeten hebben
- Bij het vervangen van materieel zal er altijd eerst gekeken worden naar een elektrische of hybride optie. Daarbij zullen de prijs en functionaliteiten in acht worden genomen.
- Er zal onderzoek gedaan worden naar het brandstofverbruik per machine, zodat er beter gemonitord kan worden welke machines het meeste brandstofverbruik.
- Er zal driemaandelijks een controle worden uitgevoerd op de bandenspanning van leaseauto's
- Bij het vervagen van leaseauto's zal er gekeken worden naar een elektrische variant (komend jaar wordt het wagenpark uitbereid met elektrische leaseauto's).

7.2 Scope 3

In de onderstaande grafiek wordt de voortgang van de scope 3 emissies beschreven. Hierin wordt duidelijk dat in 2021 meer inhuur van derden heeft plaatsgevonden ten opzichte van 2020. Dit heeft onder andere te maken met de flinke omzetsijging t.o.v. 2020. Bij de inkopen heeft er een stijging plaatsgevonden, net zoals in het transport. Het onderdeel end of life is in 2021 niet inzichtelijk, doordat deze net als vorig jaar in dit jaar binnen de totale afvalstromen vallen.

Figuur 2| Voortgang van de scope 3 CO₂-uitstoot

In 2021 zijn de afvalstromen inzichtelijk gemaakt door te kijken naar verschillende facturen bij afvalverwerkers. Er is behoefte aan beter inzicht op dit onderdeel. Komend jaar zal er contact

worden gezocht met afvalverwerkers waar veel mee wordt samengewerkt, om te kijken of zij kunnen helpen in het genereren van inzicht op afval voor KZ Aanneming & Groenvoorziening.

7.3 Ketendoelstelling

In het afgelopen jaar zijn een aantal maatregelen uitgevoerd op het gebied van het verscherpen van het inkoopbeleid van KZ Aanneming en Groenvoorziening. Dit inkoopbeleid bevat drie onderdelen, namelijk inkoopbeleid algemeen, inhuur materieel en inhuur derden.

Inkoopbeleid algemeen

Als eerste heeft er een inventarisatie plaatsgevonden om alle leveranciers en locaties in kaart te brengen. Dit heeft ervoor gezorgd dat sinds dit jaar meer wordt gekeken naar de lokale leveranciers. Er wordt per project onderzocht welke mogelijkheden er zijn en bij voorkeur zitten zij dicht bij dit project. Wat betreft duurzame alternatieven van producten is dit een lastig gegeven. Veel onderdelen worden vastgesteld binnen de bestekken, waardoor er weinig invloed is vanuit de organisatie om hier invloed op uit te oefenen. Wel wordt er veel aandacht besteedt aan de leveringen, doormiddel van slim inplannen van de leveringen op locatie en op kantoor. De duurzame producten die worden ingekocht, worden wel bijna altijd inkocht bij een partij die het certificaat milieukeur hebben.

Inhuur materieel

Binnen de projecten worden regelmatig machines ingehuurd. Deze komen vaak van lokale leveranciers, die in de buurt van het project zitten. Vanaf 2019 wil KZ Aanneming en Groenvoorziening hier een beleid aan koppelen, zodat altijd de afweging wordt gemaakt per machine. Het beleid zal gericht zijn om bij elke aanvraag van ingehuurd materieel inzichtelijk te krijgen welke zuinigheidslabel/milieulabel deze hebben. Het ultieme doel om enkel bij partijen die CO₂-Prestatieladder gecertificeerd zijn, is op dit moment nog niet haalbaar.

Inhuur derden

Bij de afdeling werkvoorbereiding wordt continu onderzocht waar de locatie van de opdracht is en wat hier in de buurt ingehuurd kan worden indien dit nodig is. Dit is natuurlijk wel afhankelijk van de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden. Indien er met vaste onderaannemers uit de buurt wordt samengewerkt, rijden deze machinisten mee met de eigen werkploeg. KZ Aanneming en Groenvoorziening heeft als beleid voor het inhuren van derden bepaalt dat minimaal 50% van de bedrijven waar wordt ingehuurd een eigen duurzaamheidsbeleid moet hebben.

Voor de grootste leveranciers is geïnventariseerd welke certificaten zij op dit moment hebben. Door meer te sturen op duurzaamheid en bewustwording hoopt KZ Aanneming en Groenvoorziening uiteindelijk meer partijen te overtuigen om zich te laten certificeren op de CO₂-Prestatieladder.

Strategie	Actie	Planning
Inkoopbeleid	Grootste projecten monitoren op inkoopbeleid en slimme leveringen. Duurzame inkopen worden alleen gedaan bij leveranciers met milieucertificaten.	2022
Inhuur materieel	Beleid opstellen voor zuinigheidslabel/milieulabel en dit communiceren naar leveranciers.	2022
Inhuur derden	Beleid doorvoeren dat minimaal 50% van de ingehuurde derden een eigen duurzaamheidsbeleid moeten hebben. Dit wordt gemonitord en gecommuniceerd.	2022

7.4 Inkoopbeleid grootste projecten

In de drie grootste projecten in 2019 van KZ Aanneming en Groenvoorziening zijn de drie categorieën inkoopbeleid, inhuur materieel en inhuur derden verder uitgewerkt.

PROJECT	INKOOPBELEID	INHUUR MATERIEEL	INHUUR DERDEN
Versterken en groenonderhoud afsluitdijk (Den Oever)	Waar sprake is van maaierwerkzaamheden met tractoren, worden de tractoren gestald in het werkgebied en van- en naar het project getransporteerd door een lokale transporteur G. meester. Op deze manier worden transportkilometers beperkt. Daarnaast wordt	KZ levert het meeste materiaal voor de werkzaamheden, afgezien van veegwerkzaamheden. In deze gevallen is G. Meester ingezet met een veegwagen en/of LM-track	Transportbewegingen worden uitgevoerd door lokale transporteur G. Meester. Het gras wordt ter plekke geknepen en afgevoerd door bedrijf Nierop gevestigd in Schagerbrug naar P. Muntjewerf afkomstig uit Breezand
	in ploegen gewerkt die dagelijks met één auto naar de projectlocatie rijden		

Onderhoud openbaar groen Weidevenne (Purmerend)	N.a.v. onze eerdere ervaring met werkzaamheden in Purmerend, is wederom gekozen zoveel mogelijk te werken met medewerkers van Herenbosch uit Purmerend. Op deze manier zijn transportbewegingen geminimaliseerd omdat ons depot in Purmerend het startpunt vormde. Daarnaast is beplanting op het depot afgeleverd.	Voor dit project is geen materieel ingehuurd bij derden, de meeste werkzaamheden bestaan uit mankracht met basis gereedschap waaronder het schoffelen of watergeven van beplanting	Er is een vaste onderhoudsploeg samengesteld, zoveel mogelijk bestaand uit mensen uit Purmerend.
Onderhoud en plantwerkzaamheden Zaanstad (Zaanstad)	De inkoop van planten is zoveel mogelijk op de projectlocatie afgeleverd of bij Ruud Meijer en ingekocht bij door onze erkende leveranciers.. Snoeiwerkzaamheden gebeuren zoveel mogelijk met elektrische motorzagen en voor maaiwerkzaamheden zijn elektrische bosmaaiers aangeschaft.	Het zware materiaal wat KZ zelf niet tot haar beschikking heeft, is voornamelijk gehuurd bij P. van der Jagt. Om transportbewegingen te voorkomen, is met Ruud Meijer overeen gekomen dat materiaal op zijn terrein gestald mag worden indien dit nodig is.	De werkzaamheden met betrekking tot het onderhoud, gaan in samenwerking met Ruud Meijer gevestigd in Koog aan de Zaan. Ruud Meijer beschikt over het juiste materieel en is sneller ter plaatse met een kleinere afstand.

In 2020 is het project met gunningvoordeel bij gemeente Hollands Kroon ook geanalyseerd:

PROJECT	INKOOPBELEID	INHUUR MATERIEEL	INHUUR DERDEN
Maaien gemeente Hollands Kroon	Op dit project wordt alleen diesel ingekocht, waarbij zoveel mogelijk wordt ingekocht op locatie.	Op dit project wordt geen materieel ingehuurd.	Op dit project wordt gewerkt met medewerkers die in dienst zijn bij KZ Aanneming & Groenvoorziening. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met een vaste ploeg.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering

van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gedeelde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan KZ Aanneming & Groenvoorziening.

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Marjolein Helder
Kenmerk:	CO2-REDUCTIEPLAN N5 2021
Datum:	7-2-2022
Verantwoordelijke manager:	Tim Koning

Handtekening autoriserende manager:
